Tisková zpráva ze dne 5. 6. 2017

Změna klimatu zvyšuje rizika pro lesy na celém světě

Studie mezinárodního týmu lesnických expertů a ekologů včetně Jana Wilda z Botanického ústavu AV ČR publikovaná v časopise Nature Climate Change ukazuje, že probíhající změna klimatu by mohla výrazně změnit režim narušení lesů v globálním měřítku a že v budoucnu je nutno očekávat rostoucí rizika pro lesy a na ně vázané ekosystémové služby.

Odborníci z deseti evropských zemí analyzovali více než 1600 odborných publikací s cílem vyhodnotit vazby mezi různými typy narušení lesa (např. požár, větrný polom nebo podkorní hmyz) a měnícími se klimatickými faktory. Navíc zkoumali, jak výskyt narušení (odborně též disturbance) ovlivňují i nepřímé projevy klimatické změny, jako je například změna druhového složení lesa.

Výsledky studie ukazují, že rizika spojená s požáry a patogeny se v souvislosti s klimatickými změnami zvýší. Příkladem možných dopadů jsou ničivé lesní požáry v Kanadě a Rusku v posledních letech. Požáry jsou v současné době nejvýznamnějším typem narušení po celém světě a podle vědců se stanou ještě vážnější hrozbou v příštích desetiletích.

Převážně jehličnaté lesy v severní a střední Evropě jsou však primárně narušovány vichřicemi a následnou gradací hmyzu, např. lýkožrouta smrkového. I u tohoto typu narušení můžeme očekávat výrazný nárůst. Jehličnaté lesy byly dokonce vyhodnoceny jako nejcitlivější ke změnám klimatu a tento trend se týká i hospodářských lesů v České republice.

„Publikovaná analýza jasně ukazuje, že klimatické změny přinášejí lesům obrovské výzvy a lesní hospodaření se tomu bude muset přizpůsobit, i když se zdá být nemožné škodám zcela zabránit," říkají autoři studie. Návodné jsou v tomto směru další výsledky studie, podle nichž například změna druhového složení lesů probíhající v souvislosti s klimatickou změnou snižuje dopady i výskyt narušení lesa.

„Zároveň je ovšem třeba si uvědomit, že disturbance byly a jsou přirozenou a nezastupitelnou součástí dynamiky lesa. Nelze je tedy a priori odmítat a zejména v lesích, kde je prioritou ochrana přírody, je nutné jejich působení akceptovat," dodává J. Wild.

Rupert Seidl, Dominik Thom, Markus Kautz, Dario Martin-Benito, Mikko Peltoniemi, Giorgio Vacchiano, Jan Wild, Davide Ascoli, Michal Petr, Juha Honkaniemi, Manfred J. Lexer, Volodymyr Trotsiuk, Paola Mairota, Miroslav Svoboda, Marek Fabrika, Thomas A. Nagel, and Christopher P. O. Reyer (2017): Forest disturbances under climate change. Nature Climate Change 7, 395–402. Published online 31 May 2017

doi:10.1038/nclimate3303

Kontaktní osoba v Botanickém ústavu AV ČR: doc. Ing. Jan Wild, Ph.D. (jan.wild@ibot.cas.cz)